Snemanje nastopa ali športnega dogodka

O čem govori to poglavje

V tem poglavju bomo razložili, kako posneti različne vrste nastopov ali športnih dogodkov. Pod nastope uvrščamo razne dogodke, ki se odvijajo na odru. To zajema vse od gledališkega nastopa do predavanja. Športni dogodki pa se nanašajo na tekme, kot je na primer košarkarska ali nogometna tekma.

Da dobro posnameš nastop ali športni dogodek, moraš biti predvsem ustrezno organiziran. Poleg tega potrebuješ kar nekaj tehničnega znanja in izkušenj. Snemanje tovrstnih prireditev je velik izziv in s tem lahko svoje sposobnosti in znanja zelo razviješ.

Vision *v akciji – kratek opomnik za delo na terenu*

• Dobro se pozanimaj, kako izgleda prizorišče nastopa ali športne prireditve in kam želiš postaviti kamere.
• Preveri, ali si pripravil vso ustrezno opremo, ki jo boš vzel s seboj: kamere, opremo za snemanje zvoka, luči … Na to, da imaš vse s seboj, moraš biti izjemno pozoren!
• Glavni organizator snemanja oziroma režiser si mora biti na jasnem tudi, kakšen bo končni rezultat. Poskrbeti mora, da to razumejo tudi vsi ostali člani snemalne ekipe.
• Poskrbi, da vsak točno ve, kaj je njegova naloga na snemanju. Še posebej to velja za kamermane, ki morajo točno vedeti, kaj naj snemajo in kako.
• Na dan snemanja se pogovori z organizatorjem dogodka in razčisti še vsa sprotna vprašanja. Z njim moraš biti v kontaktu že predčasno, da se vnaprej dogovoriš o poteku snemanja in končnem izdelku.
• S tehničnim osebjem na lokaciji se pogovori o vseh tehničnih aspektih. Skupaj z njimi lahko preveriš, npr. kakšna bo luč, in jo prilagodiš za kamere, če je možno. Prosi tudi za pomoč, če jo rabiš.
• Seznani se tudi z ozvočevalcem, pozanimaj se, če lahko dobiš zvok neposredno z mešalne mize npr. v kamero.
• Poskrbi za varnost. Vse kable, ki jih boš uporabljal, ustrezno zaščiti, da se ne bo kdo spotaknil, dobro stabiliziraj luči …
• Poskrbi, da so nastavitve na vseh kamerah ustrezne (ločljivost, ravnotežje beline …).
• Poskrbi, da naprave za snemanje zvoka pravilno delujejo.
• Izklopi mobilni telefon ali ga nastavi na način ‘letenja’, da ne moti zvočnega signala.
• Uporabi klapo ali plosk z rokami, da boš kasneje posnetke lahko sinhroniziral v montaži.
• Zapiši si imena vseh sodelujočih, morda boš potreboval to v montaži.
• Posnemi še nekaj dodatnega materiala na lokaciji, npr. vhod v stavbo, publiko …
• Preden zapustiš snemalno lokacijo, se pozanimaj še, kako je z dovoljenji za objavo posnetkov.

Katero opremo potrebuješ

Snemanje nastopa ali športnega dogodka zahteva uporabo kar precej tehnične opreme. Ta lahko zajema naslednje:

- dve kameri in dva stativa, dodatno lahko uporabiš še kamero iz roke ali na vozičku,
- če je potrebno, dodatne luči, da dosvetliš prizorišče,
- dodatno napravo za snemanje zvoka,
- po potrebi tudi dodatne mikrofone,
- dovolj dolge kable, da na primer povežeš kamero z mešalno mizo za zvok, kable za dodatne mikrofone …,
- če je potrebno, adapterje, da uskladiš različne vhode za zvok, npr. adapter XLR/mali jack,
- dovolj baterij za vse naprave, dodatne baterije ali polnilce,
- dovolj spomina na vseh napravah (npr. dovolj velike SD-kartice), s seboj lahko vzameš namizni računalnik, da sproti delaš kopije posnetkov,
- nekaj za prekrivanje kablov, če bodo razpeljani po prizorišču, npr. karton,
- močan lepilni trak za pričvrstitev raznih kablov in druge opreme,
- za montažo potrebuješ računalnik s programom za montažo, ki ima možnost montaže več videov hkrati (več vrstic za video), po možnosti pa tudi nastavitev 'multi – camera', ki omogoča še dodatne funkcije za montažo posnetkov posnetih iz več kotov istočasno, eden takšnih programov je npr. Adobe Premiere Pro.

Podrobnejša razlaga

Snemanje nastopa ali športnega dogodka se v mnogočem razlikuje od snemanj drugih formatov. V nasprotju s snemanjem filmov, ki temeljijo na scenariju, tukaj posameznega prizora, če ti posnetek ni uspel ali si celo kaj zamudil, ni mogoče ponavljati. Imaš samo eno priložnost. Med snemanjem tudi nimaš veliko možnosti svoje posnetke pregledati, da bi popravil napačne nastavitve ali celo komu iz ekipe svetoval, kako naj kaj izboljša. Zato potrebuješ kar nekaj tehničnega znanja, preden se tovrstnega snemanja lotiš. To vključuje poznavanje opreme – kamere, mikrofonov, luči – in tudi izkušnje v režiji, snemanju in montaži. Dodatne sposobnosti, kot so koncentracija, timsko delo in sposobnost spoprijemanja z nepričakovanimi situacijami, ti lahko močno olajšajo delo.

Kaj poskušaš doseči?

Dobra priprava je ključnega pomena. To vključuje tudi jasno idejo, kako naj bi končni izdelek izgledal.

Verjetno boš snemal za nekega naročnika, zato se z njim vnaprej pogovori, kaj od posnetka pričakuje, lahko se pogovoriš tudi s sodelujočimi. Tako si boš lahko lažje izoblikoval sliko o tem, kako naj bi končni izdelek izgledal.

Pozanimaj se o naslednjem:

- Kaj naročnik želi: morda le nezmontirane posnetke celotnega dogodka ali pa le najboljše utrinke večera, posnetke za izdelavo promocijskega filmčka … Če imaš te informacije, se boš lažje odločil za način snemanja.
- Katere posnetke, če sploh, moraš narediti pred in po dogodku: na primer predavatelja, kako vstopi v stavbo, kakšne detajle, ki jih lahko uporabiš kasneje v montaži (posnetke rok za pokrivanje rezov, publike …).
- Kako želi naročnik material prejeti: na DVD-ju, morda celo v več izvodih, na zunanjem disku, morda naloženo na YouTube … Posnetki na video DVD-ju so prekodirani v manjšo ločljivost (720 × 576), spletne

platforme pa podpirajo tudi že 4K ločljivost (3840 × 2160).
- Kaj vse je potrebno v končni posnetek (ali predvajanje v živo) še dodati: naslovi, zaključni napisi, PowerPoint predstavitve, zastave, tabele z rezultati, arhivski posnetki …

V tem poglavju ne bomo govorili o prenosu v živo. Verjetno v začetku še ne boš imel možnosti snemanja na ta način, saj to zahteva dodatno tehnično opremo in znanja. Vendar je večina tega, o čemer bomo pisali v tem poglavju, osnova pri snemanju nastopa ali športnega dogodka in se nanaša ravno tako na snemanje v živo.

Tipičen potek priprav za snemanje nastopa ali športnega dogodka

1. Poišči nastop ali športni dogodek, ki ga želiš posneti.

2. Poizvej o njem čim več, vključno z informacijami, ki so pomembne za tvojo logistiko:

- kako boš prišel na kraj dogodka (javni prevoz, avto, možnost parkiranja …),
- kdo so nastopajoči – natančna imena in priimki,
- načrt kraja dogodka, dostop do elektrike, luči, mešalne mize …,
- kontakt na kraju dogodka, kdo je odgovoren tehnik,
- program dogajanja, vključno s časom, kdaj bo prikazana kakšna računalniška predstavitev,
- položaj ljudi na odru, rekvizitov, luči, možne lokacije kamer in snemalcev …

3. Imajo organizatorji dovoljenje za snemanje ljudi na dogodku ter publike? Kako bodo naznanili, da se dogodek snema – npr. napisano bo na vstopnicah ali pa bodo to objavili javno pred začetkom.

4. Določi zadolžitve vseh članov svoje snemalne ekipe:

- Glavni organizator: je zadolžen za organizacijo celotnega snemanja, izračun stroškov, je glavna kontaktna oseba in odgovoren za dogovore z organizatorjem nastopa.
- Režiser: na dan snemanja skrbi, če gre vse po načrtu, preveri, če so postavitve kamer pravilne, da vsak član ekipe pozna svojo nalogo, poskrbi za potrebne dodatne posnetke. Režiser je lahko isti kot glavni organizator.
- Kamermani: odgovorni so za postavitev kamer in snemanje, po potrebi lahko postavijo tudi drugo opremo, kot so npr. luči.
- Snemalci zvoka: morajo znati povezati kamero z mešalno mizo za zvok ter vedeti, kako postaviti dodatne mikrofone. Niso nujno potrebni na vsakem snemanju.
- Pomočnik: pomaga glavnemu organizatorju ter kamermanom, odgovoren je tudi za bolj splošne potrebe (hrana, pijača).
- Rezerva: dobro je imeti v rezervi koga, ki lahko vskoči v snemalno ekipo v primeru, da kateri izmed članov zboli. Dobro je imeti tudi nekje zabeležene vse dogovore z organizatorjem dogodka, tako da se po potrebi lahko nadomesti tudi glavni organizator snemanja ali režiser. Za dogodke, ki so daljši od dveh ur, je potrebno imeti tudi rezervnega kamermana, ki po potrebi zamenja katerega koli od ostalih, da ima lahko ta premor.

5. Naredi seznam vsega, kar moraš narediti oziroma pripraviti, in obkljukaj, kar si že naredil.

6. Prosi za načrt prizorišča ali ga skiciraj sam. To ti bo pomagalo, da boš lažje določil položaje kamer in kablov ter dodatnih mikrofonov. Če je možno, obišči prizorišče dan pred snemanjem, da dobiš jasno predstavo, kakšna bo postavitev. Označi položaje kamer, npr. s trakovi prilepljenimi na tla, in zagotovi, da je okrog vsakega kamermana dovolj prostora. Prostor lahko tudi označiš kako drugače.

7. Določi, kaj bo snemala vsaka posamezna kamera. Vsaj ena kamera naj snema širok oziroma srednji total. Če snemaš predavanje ali podoben dogodek, se odloči tudi, ali želiš imeti v totalu vidno publiko s hrbta. Če uporabljaš dve kameri, predlagamo, da se osredotočiš z obema na dogajanje na odru, tako da poleg prve kamere, ki snema širok total, druga kamera snema ozek total oziroma bolj natančno dogajanje na odru. Če imaš na voljo več kot dve kameri, lahko ena snema daljni ali srednji total, tako da zraven vidimo še občinstvo od zadaj, druga snema ozek total, na katerem je viden samo oder oziroma če je na odru kak poseben prostor, kjer se odvija vmesno dogajanje (npr. predstavitev), ostale kamere pa lahko snemajo vse od amerikanov do portretov in detajlov. Tudi od vrste kamer, ki jih imaš na voljo, je odvisno, kako jih boš uporabil. Tukaj navajamo nekaj primerov, kako narediš postavitve kamer:

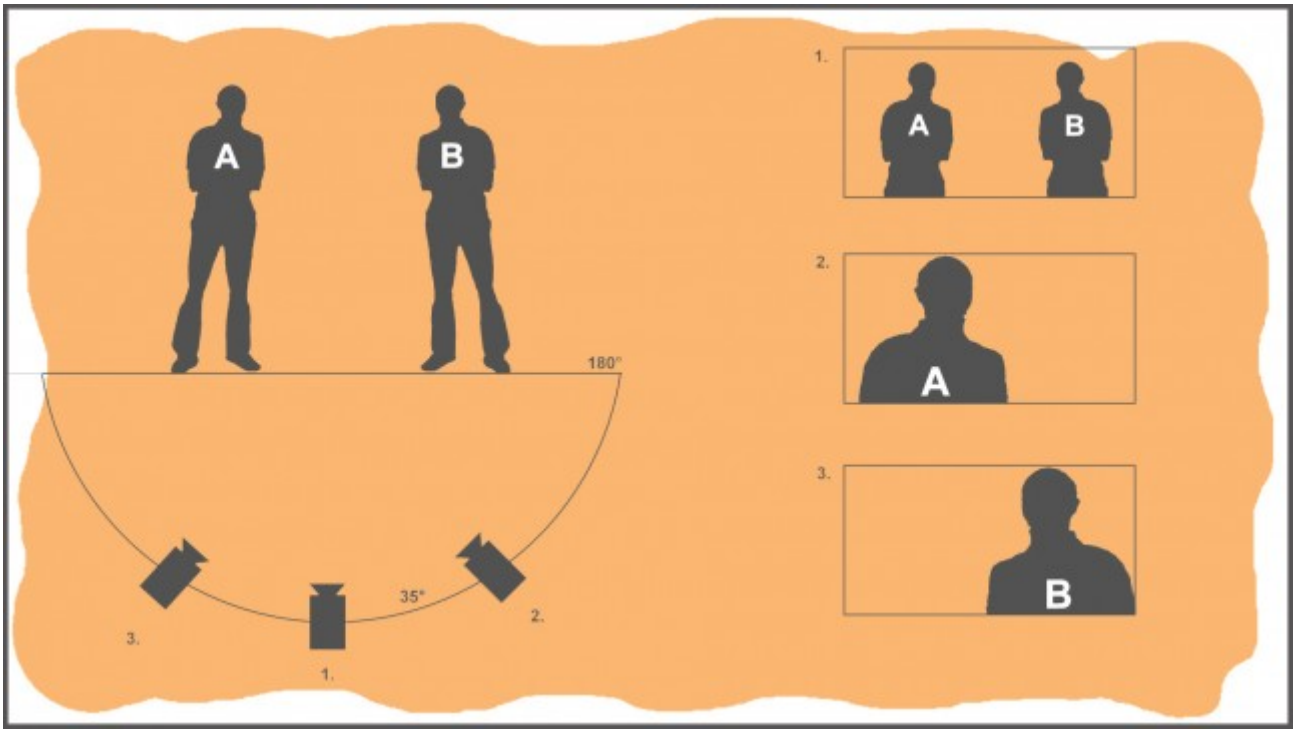
- predavanje: ozek total predavatelja (kamera 1), srednji plan predavatelja (Kamera 2), občinstvo širok total (kamera 3),
- športni dogodek: širok total igrišča (kamera 1), srednji total več igralcev skupaj, ta, ki drži žogo, naj bo v središču posnetka (kamera 2), ozek total, s katerim slediš samo igralca, ki ima žogo (kamera 3).

V obeh primerih naj bo nekaj kamer fiksnih, pritrjenih na stativ, druge pa so lahko mobilne, bodisi iz roke, ali pritrjene na kakšen voziček ...

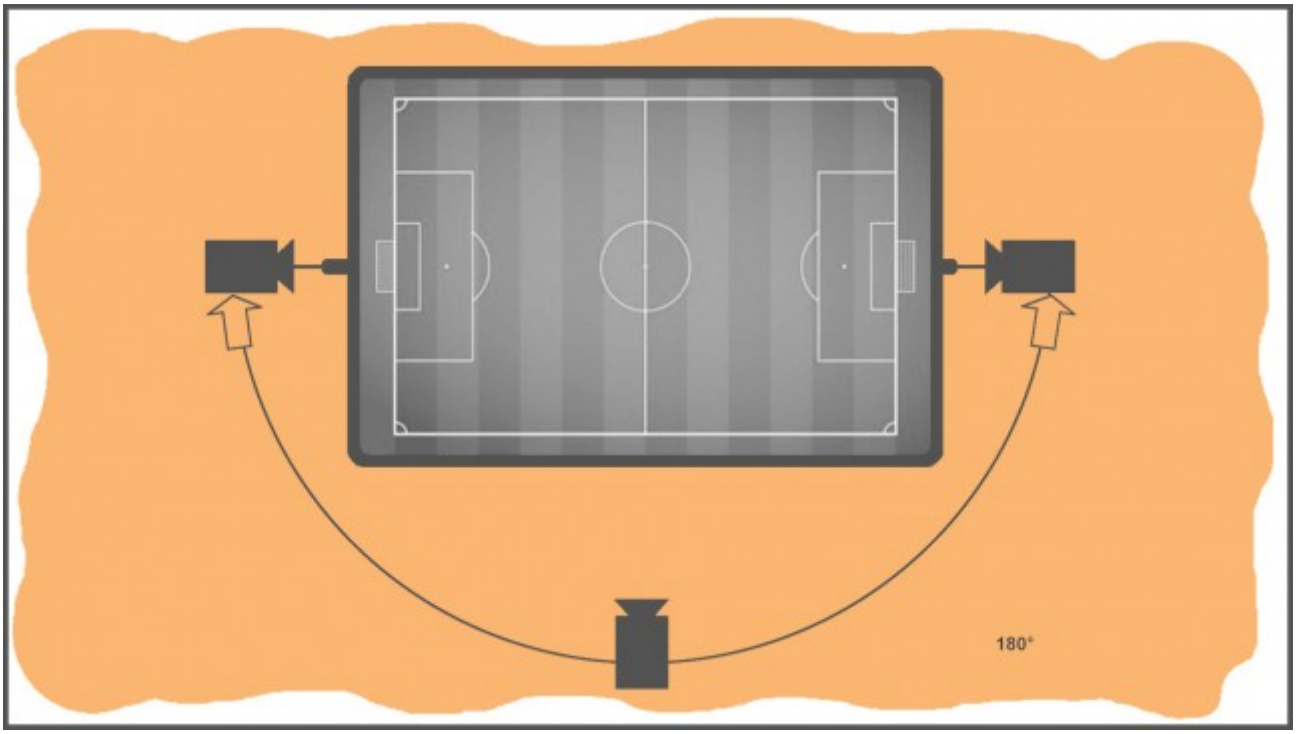
Vedno si v mislih naredi tudi plan B, kaj storiti v primeru, če ne bo šlo vse po načrtu. Morda na primer ne boš mogel postaviti kamere na želeno pozicijo ali pa lahko katera od kamer odpove.

8. Bodi pozoren na pravilne postavitve:

- Uporabi pravilo tretjin, kadar snemaš posamezno osebo ali objekt.
- Pazi, da ne prekoračiš osi akcije. Za dogodke na odru je tvoja os akcije linija odra, pri snemanju športnega dogodka pa je to sredinska črta čez igrišče. Koti med kamerami morajo biti vsaj 35° (več v poglavju Zgradba filma).

Os akcije: odrski nastop

Os akcije: športni dogodek

- Postavi kamere tako, da jih ne vidiš na posnetkih drugih kamer. Za kamero iz roke ali na vozičku se dogovori s snemalci, kje se naj gibljejo, tako da ne bodo vidni na posnetkih drugih kamer.

  > *Včasih boš moral posneti tudi close-up ali detajl. Tu boš verjetno moral skleniti kompromis in dovoliti, da bo kamerman, ki bo posnel takšen posnetek, na kratko viden na posnetku druge kamere. Da dobiš določene posnetke, se boš morda moral celo sprehoditi po odru ali med publiko.*
  >
  > *Zgodi se tudi, da se boš moral na kratko postaviti pred kakega gledalca in mu zakriti pogled. Vendar ne skrbi. Večina ljudi se zaveda, da opravljaš svoje delo in ne počneš tega namenoma.*

- Izberi ustrezne nastavite za snemanje, odvisno od tega, v kakšni obliki želi imeti naročnik končni izdelek (DVD, spletna objava ...), in seveda od vrste kamer, ki jih imaš na voljo. Če ima ena od tvojih kamer možnost snemanja le v standardnem formatu (SD), lahko ostale kamere nastaviš na SD ali pa boš imel v montaži zamegljene posnetke, če boš želel prilagoditi SD na HDV.
- Izberi tudi ustrezno nastavitev ostrine in svetlobe (samodejna ali ročna) ter vključi ali izključi stabilizacijo slike (vključi jo pri snemanju z roke, izključi jo pri snemanju s stativom).
- Med ročnimi nastavitvami lahko nastaviš tudi ravnotežje beline.

9. Odloči se, kako boš posnel zvok. So dovolj že mikrofoni v kamerah ali moraš postaviti dodatne mikrofone bližje izvoru zvoka?

- predavanje: zvok govora predavatelja lahko posnameš z mikrofonom vgrajenim v kamero ali pa z brezžičnim mikrofonom, ki ga pritrdiš na predavatelja. Če obstaja možnost, lahko dobiš zvok tudi z mešalne mize, bodisi neposredno v kamero ali pa na kakšen dodaten snemalnik zvoka. Prostorski zvok in vprašanja udeležencev lahko posnameš z mikrofonom vgrajenim v kamero, lahko pa daš med obiskovalce tudi brezžični mikrofon za v roko in prek njega posnameš zvok še na kamero.
- športni dogodek: mikrofon vgrajen v kamero je ponavadi povsem dovolj za snemanje tekme. Lahko pa

uporabiš dodatni snemalnik, da posnameš zvok komentatorjev tekme.
- Srečaj se s celotno snemalno ekipo vsaj enkrat: pred dnevom snemanja. Pogovori se o poteku dela in razčisti vsa vprašanje.

10. Naredi seznam vse potrebne opreme in jo pripravi.

11. Bodi na prizorišču vsaj dve uri pred pričetkom. To je odvisno sicer od vrste dogodka, saj moraš biti za nekatere na lokaciji že šest do osem ur prej ali celo postaviti del opreme dan prej. Poskušaj se izogniti zastojem v prometu in iskanju parkirnega prostora. Vzemi si čas, da posnameš dodaten material, ki ga med samim dogodkom ne boš mogel, npr. pokale, medalje, prihod obiskovalcev … To lahko zelo pripomore k dobremu izgledu končnega izdelka. Tovrsten material je uporaben tudi za pokrivanje določenih rezov v montaži ali napak v sliki, kot so na primer tresljaji ali zameglitev.

12. Preveri, kakšna je obstoječa svetloba, in razmisli, kako jo lahko prilagodiš; morda boš potreboval pomoč tehničnega osebja na lokaciji.

13. Postavi kamere, mikrofone in luči, kakor si načrtoval. Vendar bodi prilagodljiv. Morda boš moral narediti kompromise, če razmere ne bodo popolnoma takšne, kot si načrtoval. Ko to narediš, preveri naslednje:

- kamere in stativi delujejo, vse nastavitve so ustrezno nastavljene, vsaka kamera ima dovolj baterije,
- na vsaki kameri je dovolj shranjevalnega prostora oziroma imaš na voljo dovolj kasetk ter pisalo, saj moraš vsako kasetko ali SD-kartico ustrezno označiti (na kateri kameri je bila uporabljena in kaj je na njej posneto),
- dodatni mikrofoni in snemalniki delujejo, ustrezno so postavljeni in nastavljeni na ustrezne formate snemanja,
- luči delujejo,
- vsi člani snemalne ekipe poznajo svoje zadolžitve in vedo točno, kaj snemati,
- če dogodek traja delje časa, je poskrbljeno za hrano, prigrizke …

14. Ko postavite opremo, ugasnite telefone ali preklopite v način letenja. S snemanjem pričnite nekaj minut pred pričetkom dogodka. Če veste, da bo ena ali več kamer potrebovala zamenjavo medija za shranjevanje po določenem času, naj vsaka kamera prične s snemanjem s petminutnim zamikom. Tako ne boste menjavali kasetk ali SD-kartic v istem trenutku na vseh kamerah in bo vedno vsaj ena kamera snemala.

15. Ko vse kamere pričnejo s snemanjem, naj režiser preveri, če vse delujejo. Prosite nekoga, da se postavi na mesto, ki je vidno na vseh kamerah, in naj udari s klapo ali naredi plosk z dlanmi. To ti bo kasneje v pomoč pri sinhronizaciji posnetkov. Če je med dogodkom pavza, ponovite to še enkrat po pavzi.

16. Ostani osredotočen in tiho – to je pomembno predvsem za vse kamermane. Med seboj se morajo kamermani tudi dogovoriti o zoomiranju (če bodo menjali filmski plan snemanja), da ne bodo vsi zoomirali istočasno, saj se zoomov v montaži pogosto izogibamo. Vendar pa naj bo vsak zoom vseeno izpeljan pozorno, saj bo morda vseeno uporabljen.

17. Načrtuj, kateri slikovni material mora biti posnet tudi po dogodku, npr. če se med predavanjem delajo zapiski na tablo, se lahko naredi detajl zapiskov.

18. S snemanjem nadaljuj še nekaj minut potem, ko se dogodek konča. Morda boš uporabil kaj od tega materiala v končnem izdelku.

19. Po končanem snemanju si privoščite pavzo, vendar se zavedajte, da boste morali opraviti še nekaj dela.

Morda boste morali narediti še več dodatnih posnetkov ali celo ‘odigrati’ kateri prizor, ki ga niste uspeli posneti na začetku. Npr. predavatelja, ki vstopa v stavbo.

20. Zberi vse SD-kartice in kasetke in poskrbi, da bodo pravilno označene. Pospravi opremo, preveri na seznamu za opremo, ali si vse vzel.

21. Režiser se lahko še enkrat pogovori z organizatorjem dogodka o pričakovanem rezultatu snemanja. Preveri naj tudi, ali je vse urejeno, kar se tiče dovoljenj za snemanje in objavo.

22. Vzemite si nekaj časa za sprostitev in proslavitev (upajmo) uspešnega snemanja.

Montaža

Sedaj, ko imaš zbrane vse posnetke, je čas za montažo.

To lahko storiš s katerim kkoli programom za montažo, ki dovoljuje montažo več videov hkrati (ima na časovnici možnost več vrstic za video). To je lahko program, kot je npr. Adobe Premiere Elements, Adobe Premiere Pro ali Lightworks.

Pri montaži sledi naslednje korake:

1. Skopiraj datoteke iz vseh SD-kartic ali kasetk na en disk (lahko je zunanji ali notranji). Preveri, da je res ves material skopiran, označi ga enako, kot si označil medije za shranjevanje. Velikost datotek ali map lahko vidiš tako, da na datoteko ali mapo narediš desni klik z miško in izbereš ‘Lastnosti’. Če uporabljaš kamero na kasetke, boš moral material prenesti na računalnik prek kamere ali posebnega predvajalnika. Ko shranjuješ, bodi resnično pozoren na poimenovanje; mape lahko poimenuješ kamera 1′, kamera 2′, kamera 3′, posamezne datoteke pa: 1. del, 2. del …

   > *Uporabniki programov Adobe Premiere Elements in Adobe Premiere Pro: da boste v programu ohranili isto strukturo map, poskrbite, da ne uporabljate podmap, preden datoteke uvozite v program. Če imate narejene podmape, bo program po uvažanju vse datoteke uvrstil v te podmape (na disku za shranjevanje bo struktura ostala, kot ste jo naredili). Najbolje je imeti vse mape hierarhično na istem nivoju in jih poimenovati na zgoraj opisan način: kamera 1, kamera 2, kamera 3, zvok 1, zvok 2, zvok 3 …, kot pa da v mapi kamera 1 npr. ustvarite še podmapi video 1 in zvok 1.*

2. Uvozi posnetke v program, nato jih preglej, da vidiš, kakšni so. O njih se lahko pogovoriš tudi s svojo snemalno ekipo, daš jim lahko povratno informacijo, kaj je dobro in kaj bi lahko spremenili.
3. Sinhroniziraj sliko in zvok iz vseh kamer. Uporabi več vrstic za video in zvok. Razporedi posnetke glede na širino posnetka, na zgornji video vrstici naj bodo ožji posnetki, npr. detajli in close-upi, najširše totale pa uvrsti v najnižjo vrstico za video. Najdi udarec s klapo ali plosk z dlanmi, da lažje posnetke med seboj uskladiš – sinhroniziraš, to pomeni, da jih urediš tako, da so med seboj časovno usklajeni, torej da se vsi začnejo istočasno na isti točki. Več o sinhronizaciji si preberi v poglavju Montaža.
4. Če je možno, sinhroniziraj posnetke z uporabo zvoka, saj je to najbolj natančen način. Če so posnetki zamaknjeni, se v zvoku namreč sliši odmev. Včasih bo to težko, npr. pri snemanju tekme, saj je v prostoru veliko različnih zvokov, kar ni uporabno za ta način sinhronizacije.
5. Ko si med seboj uskladil vse posnetke, jih sinhroniziral, izberi najboljši filmski plan za vsak del posnetka. Če

boš želel za začetek uporabiti širok total, ki je na najnižji vrstici za video, boš moral, da bo viden, zbrisati posnetke iz vseh vrstic nad njim. Spodnji posnetek pa lahko obdržiš nerazrezan, saj bo za vsako, ko boš izbral katerega iz vrstice za video nad njim, viden zgornji.

> *Z uporabnike programa Adobe Premiere Pro: ko posnetke sinhroniziraš, torej uskladiš med seboj, lahko uporabiš možnost 'multi-kamera', da jih med seboj zmontiraš. To je orodje, s katerim enostavno izbiraš med posnetki iz različnih kamer in deluje podobno kot montaža v živo v studiu, le da imaš tu možnost spreminjanja za nazaj in popravljanja rezov. Orodje 'multi-camera' ti dovoli, da gledaš posnetke iz vseh kamer istočasno v oknu za predogled. Ob prvem gledanju lahko narediš okviren izbor, nato pa greš še enkrat od začetka in vsak rez urediš še ročno.*

6. Ko si končal z montažo, lahko svoj končni video tudi skrajšaš, če je predolg. Na primer če ga boš oddal na DVD-ju in presega dolžino 2 uri ali 2 uri in pol. Dodaj naslov, zaključne napise in se osredotoči še na popravke v sliki. Med seboj uskladi sliko iz več različnih kamer, predvsem barvno, ter uredi nivoje zvoka.

Vaje

- Najdi različne načrte športnih dvoran ali kulturnih dvoran na spletu. Razmisli, kam bi postavil kamere, kaj bi snemal s katero kamero in kako bi posnel zvok. Podobno kot pri storyboardu razmisli, kater filmski plan bi bil ustrezen za katero kamero.
- Naredi poskusno snemanje, izberi dvorano, do katere imaš dostop, npr. v mladinskem centru, in postavi opremo, kot bi šlo zares.
- Posnemi kakšen dogodek ali športno prireditev zares! Ni boljše vaje, kot delo na projektu. Začni s čim manjšim, npr. s šolskim nastopom pevskega zbora, šolsko gledališko predstavo ali tekmo. Ko boš imel več izkušenj, boš brez težav sprejel tudi naročilo za večje snemanje.

Pogoste napake

- Vnaprej nisi rezerviral prostorov, kamor bi želel postaviti kamere. Morda bo prostor do takrat, ko prideš na lokacijo, že zasedlo občinstvo.
- Kamere niso ustrezno postavljene (čemur sledijo težave v montaži, ker slika ne gre skupaj) in niso ustrezno nastavljene (format snemanja, ročne ali avtomatične nastavitve … niso usklajene).
- Uporaba samodejnih nastavitev za svetlobo pri spreminjajoči se svetlobi je lahko velika težava. Če se glavna luč nenadoma ugasne, da občinstvo lahko gleda projekcijo, bo projekcija sicer dobro vidna, vse ostalo pa bo pretemno. Poskrbi, da znaš ročno uravnavati zaslonko (iris).
- Zoomiranje iz večje oddaljenosti, da dobiš detajle in close-upe, je lahko težavno, kadar uporabljaš kamero iz roke. Slika bo namreč tresoča. Bolje da se objektu snemanja približaš fizično in snemaš z zoom out.

Sorodne teme in zunanji viri

Poglavja: Kamera – osnove / Kamera – napredno / Zgradba filma / Zvok, glasba in zvočni efekti / Montaža / Kodiranje za arhiv, splet in zapisovanje na DVD

Metodologija

Kot gledalci smo vajeni, da so profesionalni športni ali kulturni dogodki posneti na zelo visokem nivoju. Vendar moramo pri dogodkih, ki jih posnamejo mladi v okviru kakšnega projekta ali videodelavnice, znižati pričakovanja. Še posebej, če je snemanje naročeno, moramo o tem vnaprej obvestiti naročnika.

Istočasno pa je potrebno vseeno zagotoviti, da je izdelek kakovosten, in voditi udeležence pazljivo skozi cel proces, torej jih naučiti pravilno uporabljati opremo, osnove kadriranja in jih tudi seznaniti s potekom dela.

Skupaj z mladimi lahko tudi kak dan prej poskusno postavimo opremo, da se naučijo celotnega procesa.

> *Morda zveni staromodno, toda tudi več ponovitev ne škodi, saj si tako udeleženci zadolžitve najlažje zapomnijo, še posebej če vključujejo fizične postavitve in nastavitev opreme ...*

Drug pomemben korak, ki vodi skupino udeležencev k napredku, je, da projekt po koncu skupaj analizirate. V analizi se lotite tako končnega izdelka, poteka celotnega procesa, timskega dela kot nepričakovanih težav, če ste jih imeli, napak itd.

Mladi težko sprejmejo negativno povratno mnenje, vendar je včasih tudi to potrebno in koristno, vendar naj bo podano na prav način, na mestu in naj ne vzbuja občutka krivde.

Terminologija

nastop, športni dogodek, lokacija prireditve, nastavitev multi-camera, sinhronizacija